

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 10359

1721

A S C E T I C I.

1722

fortassis ex illustri *Hoferorum* in *Bavaria* colentium stirpe; qui laborem suum *Mariae Annae Filiae Guilelmi Religiosi Bav. Ducis, et Ferdinandi Archid. Austr.* post Imp. II. Conjugi sacrum voluit et signavit: *Aatum Aigen am tag des heiligen Erzengels Michaelis, welcher ist der 29. Septembris Im Jar 1606.* Tria observo: *Vivis* autoris nomen nullibi memorari a Traductore; interpolari quibusdam locis Opus, et hanc rationem fol. supracit. reddi: *Das aber etliche schöne exemplar so jünger sein gemeldet werden, ist dises ain ursach, diemeill ich mit disen, an ortten, da sichs gereumbt hat, bemeldtes Opus zu uerbeffern mich entschlossen habe;* demum videri, ignorasse *Gattium*, Opus istud non multo ante jam germanice a *Cph. Brunone V. J. Lic.* redditum, typisque *Egenolphianis Francof.* 1566. c. elegantibus figg. xylographicis f. inscriptum fuisse *M. Jacobinae Badensi*, quae in *Guilelmi Constantis pariter Bavariae Ducis toro* fuit. *Dixi* videri; tota enim Versio nostra a *Brunoniana* abit. Meretur ceterum haec *Vivis Institutio*, ut paullo plenius, quam apud singulos Literatores reperias, de ea tradatur. Ut editionem principem *Basil.* 1538. 8. habeam, adduci nequeo. Belgicam praecessisse plusquam vero simile; quomodo enim jam Versio hispanica *Valentiae typis Georg. Coftillae* 1528. f. produisset? Itaque *Brugis* a. 1523. quo, ut supra dixi, ad *Angliae Reginam missa* est, etiam excusam

autumo, quamvis Exemplar vide-re non contigerit. Sequatur jam praedicta editio *Basil.* 1538. et *Francofurtana*, itidemque *Basileensis* 1613. 8. Quoniam vero alteri Sexui scriptus fuit Liber, hispanice conversus prodiit, ut di-xi, *Valentiae* 1528. f. tum *Cae-saraug.* 1555. et *Pinciae seu Val-lisoleti* 1584. 8. italice *Venetiis*. 1546. 8. gallice *Lugd.* in 16. *Antwerp.* in 8. et ex alia versione apud *Job. de Tournes* 1580. 16. De versionibus germanicis jam actum est. *Anglicae* meminit *Nic. Antonius* in *Bibl. Hisp. nova*, quin tamen excusam memoret. Demum lingua primitiva Institutio haec cooptata est in *T. II. Opp. omnium Vivis Basileae* 1555. f. Hunc porro nec suo defuisse Sexui docet Codex sequens.

DCCXX.

*Codex chartaceus germ. Sec. R. 324 XVII. Folior. 203. f. eodem ni-tore perscriptus Versio est Libri *Viviani de Officio Mariti*. Interpres idem *Job. Jac. Gatt*, qui laborem hunc ipsi *Ferdinando Ar-chid. M. Annae Marito* ex eodem Loco, 26. Dec. 1600. dedicat, sincerum se religionis catholicae cultorem, pauperem quidem, sed nobili loco natum, servitique archiducalis cupidum professus. In-nuit praeterea, Libri cuiusdam a nato Duce et quondam *Hildefi-enfi Episcopo* vernacule compositi Versionem in latinam linguam se meditari; in eo vero graviter hallucinatur, quod Opus praesens primo*

1723

C O D I C E S

1724

primo gallice *Henrico Galliarum Regi Christianissimo* b^uius nominis o^{ct}avo inscriptum, ac inde latine redditum adfirmat, nulla rursus aut *Vives*, aut Versionis anterio^ris *Brunonianae* facta mentione. Edidit Opus istud *Vives hispanice* primum in *Anglia* adfectum latine *Brugis* 1528. 8. inscriptum *Job. Borgiae Candiae Duci*, non *Henrico Galliae Regi*, qui tunc nullus erat; quod si post a. 1547. galli- ce versum est, *Henricus II.* non VIII. dici debuit, nisi quis *Henricum VIII.* *Angliae* latere suspicetur. Ceterum de Versione gallica meorum trādit nemo. Editiones latinae secutae sunt *Basil.* 1538. 8. *Francof.* 1613. 8. et *Opp. omn. T.* supracit. Traductio germanica *Cpb. Brunonis* eodem cum superiore *Institutione Feminiae* anno lucem *Francof.* adspexit. Unum addo. Praefationem suam ita orditur *Vives*: *Cum olim de Institutione scriberem Feminiae christiana* &c. Quomodo rō olim subfisteret, nisi editionem hujus *Institutionis* *Basil.* 1538. alia praecessisset in *Belgio*, ut dixi ad praeced. Codicem?

DCCXXI.

R. 33 Codex membraneus lat. Sec. XIII. Folior. 528. f. charactere crasso, atro per duas columnas scriptus, et rubricis distinctus ad vetustissimas pertinet collectiones Scriptorum *Hildegardis Virginis Antifitiae Montis S. Roberti* prope *Bingiam*, quae annum 1178. supremum vitae habuit, cujusque

non pauca retuli superiori Volumine. Hic primum locum occupat *Liber Scivias*, dictus, ut *Fabricio Bibl. med. Lat. L. 8. p. 260.* vi- sum, a *Sciens Vias*, vel *Sciendo, Videndo, Afferendo*. Dividitur is in III. *Partes*, quarum quaelibet in *Visiones* et *Capitula* subdividitur, et in Codice *Elenchum* praefert. Prooemium, quod incipit: *Et ecce quadragesimo tertio temporalis cursus mei anno &c.* inscriptum est minio: *Incipit liber Scivias simplicis hominis. Pretestificacio ueracium uisionum a deo fluentium.* Extat Opus istud in *Corpo Revelatt. Birgittae, Hildeg. et Elizab. Schonaug.* impresso *Colon.* 1628. f.

Fol. 147. praevio Capitum *Elencho*, qui insignitur: *Incipiunt Capitula prime partis de uiro ad orientem et ad austrum aspiciente, sequitur Liber uite meritorum per simplicem hominem a uiuente luce reuelatorum.* Parti secundae de uiro ad occidentem et ad septentrionem aspiciente similis *Elenchus* praefixus est, uti et tertiae, cuius evulsum est initium, et quartae de uiro ad austrum et ad occidentem aspiciente, unde conjicio tertiam inscribi debere de uiro ad septentrionem et ad orientem aspiciente. Eodem modo succedunt Pars quinta de uiro per totum prospiciente orbem, et sexta de uiro se cum quatuor plagiis terre mouente. *Averdotov* est Opus istud, cuius tamen meminit *Matthaeus Westmonast.* ad an. 1292. et *Thibemius* n. 405. perperam ejus ci- tans initium pro initio *Libri Scivias*;